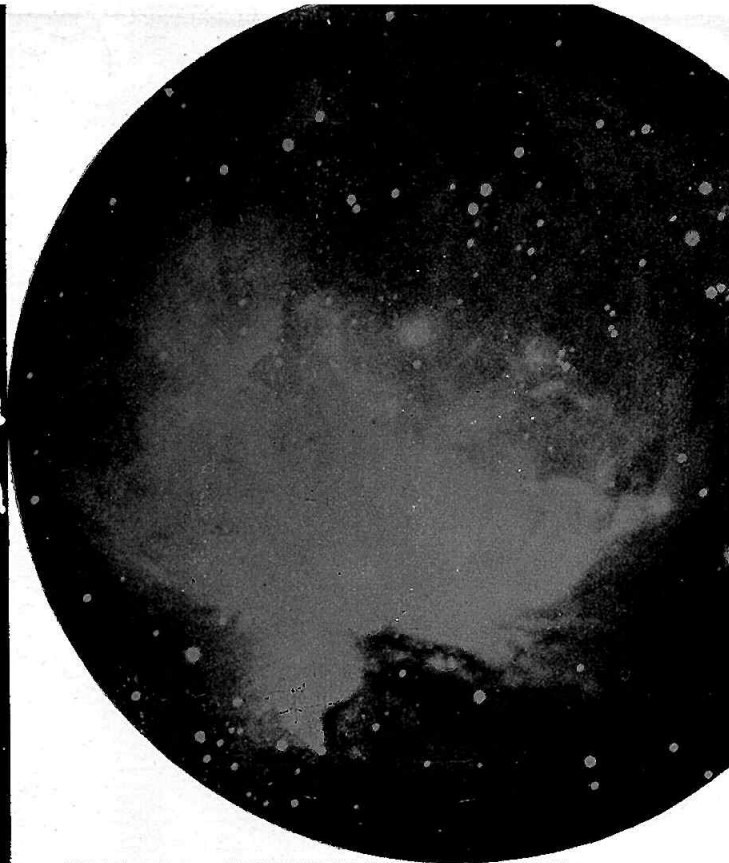

vězdářská
ročenka
1965

Nakladatelství Československé akademie věd

A dark grey semi-circle graphic is positioned on the right side of the page, containing the title text.

Hvězdářská
ročenka
1965

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE VĚD

Hvězdářská

ročenka

1965

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE VĚD

Vědecký redaktor prof. dr. Josef M. Mohr

Recenzent prom. fyzik Pavel Mayer

Hvězdářská ročenka 1965

Sestavili

Jiří Bouška,

Vladimír Guth,

Bedřich Onderlička

a spolupracovníci

Ročník 41

Nakladatelství

Československé akademie věd

Praha 1964

PŘEDMLUVA

V letošním ročníku Hvězdářské ročenky není podstatných změn proti ročníku minulému. Zařadili jsme novou tabulku Planetky. Části A, B, D (zatmění Slunce a zákryty hvězd) a F zpracoval Vl. Guth, části C, D (zatmění Měsíce) a E J. Bouška, části G a H B. Onderlička. Přehled vědeckých časových signálů sestavil Vl. Ptáček, tabulku pásmových časů L. Webrová. Na přehledu pokroků v astronomii spolupracovali: J. Bouška (5), M. Kopecký (3), L. Kresák (6), B. Onderlička (4; tabulka umělých kosmických těles), J. Ruprecht (7—13). L. Sehnal (2) a L. Webrová (1). Vysvětlení k Hvězdářské ročence zpracoval J. Bouška.

V dubnu 1964

Autoři

KALENDÁŘNÍ DATA ROKU 1965

Rok 1965 *řehořského (gregoriánského)* kalendáře, tř. nového stylu, je rok obyčejný o 365 dnech. Počíná se u nás 1. ledna o středo-evropské půlnoci.

Rok 1965 *juliánského* kalendáře, tř. starého stylu, je také rok obyčejný o 365 dnech. Počíná se dnem 14. ledna 1965 nového stylu.

Základy roku 1965 v řehořském kalendáři jsou:

Sluneční kruh	14	epakta	27
(perioda 28letá)			
zlaté číslo	9	nedělní písmeno	C
(perioda 19letá)			
římský počet	3	velikonoční neděle	18. IV.
(perioda 15letá)			

Jiné éry a periody:

Rok 1965 *křesťanské éry* (ab incarnatione Domini) se shoduje:

a) s rokem 7473/7474 *světové éry řecké* neboli *byzantské*. Rok 7473 začal 1. září 1964, rok 7475 začne 1. září 1965.

b) s rokem 6678 *juliánské periody Scaligerovy*. Rok 6678 začne dnem 1. ledna 1965 jul.

c) s rokem 5725/26 *židovské éry*. Rok 5725 je rok přestupný nadpočetný o 385 dnech, rok 5726 je obyčejný rok zkrácený o 353 dnech. Židovský nový rok připadá na 27. září 1965.

d) s rokem 2741 *olympiád* a to s 1. rokem 686. *olympiády*. Počíná 1. července 1965.

e) s rokem 2718 *ab urbe condita* (od založení Říma), počíná 1. ledna 1965 jul.

f) s rokem 1384/85 *mohamedánské éry hedžry*. Rok 1385 začíná při západu Slunce dne 2. května 1965 muharem. Ramadan začíná jednak 4. ledna 1965, jednak další ramadan dne 24. prosince 1965.

g) s rokem 1886—87 *indické éry Saka*. Rok 1887 začíná dne 22. března 1965.

h) s rokem 2625 *japonské éry*, začíná 1. ledna 1965.

ch) s rokem 1681/82 *Diokletianovy éry* (koptský kalendář). Rok 1681 (1. Keihak) začal 11. září 1964, rok 1682 začíná dne 10. prosince 1965.

Besselův rok 1965,0 (annus fictus) začíná 1964 XII. 31. v $13^{\text{h}}21^{\text{m}} SČ = = 1965 \text{ I. } 0,556$; je to v okamžiku, kdy střední délka Slunce ovlivněná aberací je 280° .

Juliánské dni. Datum 1965 I. 1. 0^h *SČ* = 2438761,5 juliánské periody. Juliánské dni jsou uvedeny v denní sluneční efemeridě, počínají v poledne světového času, a to o 12 hod. později než střední dni téhož data.

Astronomické doby roční

Začátek jara, jarní rovnodennost	III.	20	v 21 ^h 05 ^m 06 ^s <i>SEČ</i>
Začátek léta, letní slunovrat	VI.	21	v 15 ^h 56 ^m 17 ^s <i>SEČ</i>
Začátek podzimu, podzimní rovnodennost IX.	23	v 7 ^h 06 ^m 23 ^s <i>SEČ</i>	
Začátek zimy, zimní slunovrat	XII.	22	ve 2 ^h 40 ^m 35 ^s <i>SEČ</i>

POLOHA NĚKTERÝCH NAŠICH HVĚZDÁREN

Místo	Zem. délka vých. od Greenw.	Zeměpisná šířka	Oprava hvězd. času	Nadm. výška
<i>Praha 5 — Smíchov</i> Astr. ústav KU	0 ^h 57 ^m 34 ^s 9 14°23'43"2	+ 50°04'36"	− 9 ^s 46	267 ^m
<i>Praha 1 — Petřín</i> Lidová hvězdárna	0 ^h 57 ^m 35 ^s 8 14°23'58"0	+ 50°04'56"	− 9 ^s 46	327 ^m
<i>Praha 1 — Klementinum</i> býv. Pražská st. hvězd.	0 ^h 57 ^m 40 ^s 3 14°25'04"5	+ 50°05'16"	− 9 ^s 47	197 ^m
<i>Praha 1 — ČVUT</i> Astr. ústav ČVUT	0 ^h 57 ^m 40 ^s 9 14°25'14"0	+ 50°04'40"	− 9 ^s 47	237 ^m
<i>Ondřejov, observatoř</i> Astr. ústav ČSAV	0 ^h 59 ^m 08 ^s 1 14°47'01"0	+ 49°54'38"	− 9 ^s 71	528 ^m
<i>Brno</i> Astr. ústav UJEP	1 ^h 06 ^m 21 ^s 2 16°35'18"0	+ 49°12'15"	− 10 ^s 90	301 ^m
<i>Skalnaté Pleso observatoř</i> Astr. ústav SAV	1 ^h 20 ^m 58 ^s 8 20°14'42"0	+ 49°11'20"	− 13 ^s 30	1783 ^m

Důležité upozornění. Počínaje rokem 1960 jsou některé údaje uvedeny pro rovnoměrně plynoucí čas efemeridový *EČ*, jiné pro čas světový *SČ*, většinou pak pro čas střeoevropský *SEČ*, tj. pro čas poledníku střeoevropského 15° východně od Greenwiche. Není-li jinak vyznačeno, jsou časy uvedeny v čase střeoevropském *SEČ*. Mezi těmito časy platí vztah:

$$\begin{aligned} \text{střeoevropský čas } SE\check{C} &= \text{čas světový } S\check{C} + 1^{\text{h}}00^{\text{m}}00^{\text{s}} \\ \text{efemeridový čas } E\check{C} &= \text{čas světový } S\check{C} + \Delta T^{\text{s}} \\ \text{střeoevropský čas } SE\check{C} &= \text{efemeridový čas } E\check{C} + 1^{\text{h}}00^{\text{m}}00^{\text{s}} - \Delta T^{\text{s}} \end{aligned}$$

T se určuje z pozorování, pro rok 1965 počítá se $\Delta T^{\text{s}} = +34^{\text{s}}$.